Dječje glazbene igre

Fabac, Ana

Undergraduate thesis / Završni rad

2018

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Pula / Sveučilište Jurja Dobrile u Puli**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:137:583594

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-29**

Image not found or type unknown

Repository / Repozitorij:

Digital Repository Juraj Dobrila University of Pula

zir.nsk.hr

Image not found or type unknown

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli
Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti

ANA FABAC

DJEČJE GLAZBENE IGRE

Završni rad

Pula, listopad, 2018.

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli
Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti

ANA FABAC

DJEČJE GLAZBENE IGRE

Završni rad

JMBAG: 0303062600, izvanredni student

Studijski smjer: Preddiplomski stručni studij predškolskog odgoja

Predmet: Metodika glazbene kulture

Znanstveno područje: 5. Područje društvenih znanosti

Znanstveno polje: 5.07. Pedagogija

Znanstvena grana: 5.07.10. Posebne pedagogije

Mentor: doc. dr. sc. Ivana Paula Gortan-Carlin

Komentor: mr.sc. Branko Radić

Pula, listopad, 2018.

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Ja, dolje potpisana Ana Fabac, kandidat za prvostupnika Preddiplomskog stručnog studija Predškolski odgoj, ovime izjavljujem da je ovaj Završni rad rezultat isključivo mojega vlastitog rada, da se temelji na mojim istraživanjima te da se oslanja na objavljenu literaturu kao što to pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da niti jedan dio Završnog rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz kojega necitiranog rada te da ikoji dio rada krši bilo čija autorska prava. Izjavljujem, također, da nijedan dio rada nije iskorišten za koji drugi rad pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili radnoj ustanovi.

Student

_____

U Puli, _____, _____ godine

IZJAVA
o korištenju autorskog djela

Ja, Ana Fabac, dajem odobrenje Sveučilištu Jurja Dobrile u Puli, kao nositelju prava iskorištavanja, da moj završni rad pod nazivom „Dječje glazbene igre“ koristi na način da gore navedeno autorsko djelo, kao cjeloviti tekst trajno objavi u javnoj internetskoj bazi Sveučilišne knjižnice Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli te kopira u javnu internetsku bazu završnih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice (stavljanje na raspolaganje javnosti), sve u skladu sa Zakonom o autorskom pravu i drugim srodnim pravima i dobrom akademskom praksom, a radi promicanja otvorenoga, slobodnoga pristupa znanstvenim informacijama.
Za korištenje autorskog djela na gore navedeni način ne potražujem naknadu.

U Puli, _____ (datum)

Potpis

_____

SADRŽAJ

1. UVOD **6**
2. O GLAZBI **8**
3. UTJECAJ GLAZBENIH IGARA NA RAZVOJ DJECE **9**
3.1. RAZVOJ GLAZBENIH SPOSOBNOSTI 11
3.1.1. RAZVOJ OSTALIH SPOSOBNOSTI 13
4. DJEČJE GLAZBENE IGRE **16**
4.1. BROJALICE 16
4.2. IGRE UZ INSTRUMENTE 19
4.3. IGRE UZ PLES I PJEVANJE 22
4.4. IGRE SLUŠANJA GLAZBE 25
5. GLAZBENE AKTIVNOSTI U DV VIŠKOVO **28**
6. ZAKLJUČAK **36**
7. POPIS LITERATURE **38**
8. SAŽETAK **40**
9. SUMMARY **41**

1. UVOD

Prema Platonu, grčkom filozofu (428. – 347. g. pr.Kr.), najbolji odgoj proizlazi iz glazbe jer harmonija i ritam prodiru najdublje u dušu i osvajaju je, tako da slušatelju daju mudrost i razum. Glazba potiče razvoj mozga i sinaptičkih veza. Aktivno susretanje s glazbom potiče razvijanje govora, motorike, pamćenja, stvaranja novih vještina i što je najvažnije rezultira pozitivnim i ugodnim osjećajima za dijete. Nadalje, to dovodi do porasta kvocijenta inteligencije u kasnijem razdoblju života djeteta kao i pozitivne rezultate u razvoju pokreta, ali i glasovnih funkcija. Primarni zadatak i cilj glazbene kulture u vrtiću je djeci pružiti doživljaj glazbe i razvoj senzibiliteta za ritam, metar, melodiju, glazbeni oblik, a realizira se kroz četiri područja: pjevanje, sviranje, upoznavanje glazbenih djela (slušanje) i stvaralački rad. U ranom odgoju i predškolskoj dobi sva četiri područja realizacije provode se kroz glazbene igre. Aktivnost koja izaziva buđenje pozitivnih emocija je igra, ali ne samo glazbena igra, već bilo kakva dječja igra. Posebnost u glazbenoj kulturi je upoznavanje glazbene baštine, tj. upoznavanje glazbe slušanjem umjetnički vrijednih skladbi. Kako je vrtić ustanova koja razvija i mijenja odgojno–obrazovnu praksu u skladu s humanističko–razvojnim pristupom, važno je da on bude mjesto kvalitetnog življenja. Zbog toga je potrebno osigurati poticajno vrtićko okruženje koje čine fizičko i socijalno okruženje.

Odgojitelji i djeca strukturiraju, osmišljaju, nadopunjavaju prostor te ga pretvaraju u mjesto istraživanja. Oni poštuju dječje potrebe i ideje, vole ih, promatraju i slušaju, provode aktivnosti kroz koje će dijete ostvariti kontakt s ljudima, materijalnim i stvarnim životom, tj. potiču cjelovit djetetov razvoj (http://dv-nasaradost.pregrada.hr).

Važnost i utjecaj igre je velik te vrlo bitan za djecu predškolskog odgoja, ali i za stariju djecu pa i za odrasle osobe. U ovom se radu nastoji ukazati na značaj koji dječje igre imaju u socijalizaciji predškolske djece, ali i u općem razvoju djetetovih osobina i sposobnosti (kreativnost, snalažljivost, zainteresiranost, motorika…). Svoje prve kontakte djeca ostvaruju kroz igru, a igrom oponašanja svojih roditelja, odgojitelja i ostalih uzora prvi puta stupaju u svijet odraslih. Igrom djeca simuliraju stvarnost, a zapravo u tim simulacijama ostvaruju značajan dio svog realnog života. Igra je zapravo dječja realnost te ona predstavlja značajni put razvoja osobnosti

djeteta, njegovu pripremu za odrastanje. Osim toga, kroz igru, ukoliko je ona pravilno vođena uz pomoć roditelja ili odgojitelja, dijete uči kako uspostaviti zdrave socijalne kontakte, uči pravilne modele ponašanja i adekvatan način reakcije u određenim situacijama, izbjegavanje konflikata u interakciji s drugom djecom, spremnost rješavanja konflikata na miran način, ako i kada do njih dođe. Igra je za predškolsko dijete najprirodniji i najlakši način učenja zbog toga što je ono u igri motivirano i emotivno angažirano. Suvremeni psiholozi tumače igru kao specifičnu formu učenja, kojoj treba pridati dominantno i vodeće mjesto u predškolskom razdoblju. Ne postoji jedinstveno mišljenje u psihologiji o tome od kojeg bi se uzrasta dijete trebalo uključiti u kolektiv. Tek poneka istraživanja pokazuju da među djecom od 6 i 7 godina postoje svi oblici primarnog kolektiva, ali su izraženi u specifičnom obliku. Predškolska djeca u procesu igre neprestano prihvaćaju određene uloge u međusobnim odnosima, ona postavljaju opće ciljeve aktivnosti i trude ih se zajedno ostvariti. Igrom dijete spontano aktivira svoju spoznaju, prepušta se vlastitoj mašti, oslobađa vlastite emocije, razvija socijalne odnose, kreće se i djeluje (Mahmutović, 2013).

Ovaj se rad, dakle, bavi utjecajem glazbe i igre, odnosno dječjih glazbenih igara na djecu i njihov razvoj. Također, bavi se i nekim pravilima i uputama u postavljanju takvih igara i aktivnosti. Spominje primjere dječjih glazbenih igara, ukazuje na važnost odgojitelja u procesu predškolskog odgoja te daje osobno iskustvo rada s djecom.

2. O GLAZBI

Glazba ima snažan utjecaj na razini društvene skupine te je vrlo moćan medij. Omogućava komunikaciju kojoj više ne trebaju riječi, ona obuhvaća značenje i smisao koji skupina dijeli, potiče razvoj i dobrobit pojedinca, tj. skupine, ali i kulturnih i nacionalnih cjelina. Na individualnoj razini ona je moćna jer može izazvati višestruke reakcije. Reakcije mogu biti psihološke, reakcije pokreta, promjene raspoloženja, emocionalne, kognitivne (spoznajne) i biheviorističke (na razini ponašanja) (http://www.zamp.hr/uploads/documents/korisnici/ZAMP_brosura_Moc_glazbe.pdf).

Također, glazba je i tonska umjetnost koja zvukovima djeluje na osjećaje slušatelja. Glazba je neposrednija od svih umjetnosti, ona čisti i oplemenjuje duh, udružujući ljepotu i dobrotu u punoj nematerijalnosti svoga jezika. Glazba je postala sociološkim fenomenom, osobito u vrijeme razvoja građanskog društva kada ona postaje segment institucionalnog općeg odgoja i obrazovanja, a i jedina je umjetnost s izgrađenim sustavom stručnog osposobljavanja. Osim toga, glazba je utkana u pore našeg svakodnevnog života (Sam,1998).

Glazba na svakog čovjeka, a posebice na djecu, ima veliku moć. Ona oplemenjuje djecu, potiče ih na pokret, na ples i na pjevanje. Putem aktivnosti dijete se izgrađuje i ostvaruje. Iz tog su razloga česte glazbene aktivnosti u vrtiću poželjne i treba ih svakodnevno koristiti u radu s djecom. Cilj glazbene kulture nije vježbanje izgovora, razvijanje pravilnog disanja ili usvajanje matematičkih pojmova, već je cilj doživljaj glazbe i razvoj osjećaja (osjetljivosti) za ritam, metar, melodiju, glazbeni oblik (Gospodnetić, 2015).

Glazba je jedna od najstarijih civilizacijskih umjetničkih formi. Iako se njeno značenje, forma i ekspresija u pojedinim kulturama razlikuju, ona predstavlja temeljnu formu ekspresije ljudske kulture. Osim toga, glazba je sredstvo kulturne transmisije, reprodukcije, a ponekad i otpora pa, promatrano iz te perspektive, ona prenosi mnogo glazbenih i neglazbenih poruka te ostvaruje niz glazbenih i neglazbenih ciljeva, ponajprije političkih, društvenih i religijskih (Dobrota, 2012).

Glazba je umjetnost, a umjetnička područja uvelike stvaraju posebno ozračje u predškolskoj ustanovi. Kroz umjetnička područja razvija se kreativno mišljenje. Kreativno mišljenje podrazumijeva fleksibilnost mišljenja, inventivnost, sklonost istraživanju, sposobnost da se postavljeni problem riješi na nov originalan način, a bit

ovakvog mišljenja jest istraživački pristup (Miočić, 2012).

S druge strane, glazba nije samo umjetnost već je jezik, govor i pismo. Iako svi ne razumiju njezino pismo, odnosno notaciju kao visoko razvijeni sustav simbola koji označavaju apstraktne pojmove, govor svi razumijemo jer je semantika glazbe apstraktan, ali univerzalan jezik koji najizravnije dotiče naše emocije, motoriku i misli (https://www.profil-klett.hr/glazba-kao-metajezik).

3. UTJECAJ GLAZBENIH IGARA NA RAZVOJ DJECE

Igra kao aktivnost u životu čovjeka bila je oduvijek predmet interesa biologa, filozofa, sociologa, liječnika i pedagoga. Iako je ova aktivnost karakteristična za djecu, jer bez nje djeca ne mogu, njoj su skloni i odrasli jer u njima izaziva strast koja ponekad poprima karakter društvenog problema (Bognar, 1986).

Slika 1.Glazbena igra „Mali orkestar“

Izvor: http://www.dv-lojtrica.hr/2016/02/21/glazbeno-stvaralastvo/

Igre imaju velik značaj u procesu odgoja i obrazovanja. Kroz igru se razvijaju sposobnosti zapažanja i izražavanja (pamćenje, govor, mišljenje) te prirodna radoznalost. Igre omogućuju djeci stvaranje samostalne interpretacije, iskušavanje vlastitih mogućnosti i kreativnost. Pomažu im u prilagodbi na svijet i potiču razvijanje društveno–moralnih normi ponašanja. Djeca kroz igru stječu samopouzdanje, povjerenje i odrastaju. Osim što ih kroz igru trebamo glazbeno podučiti, trebamo ih i pripremiti za život te razne situacije s kojima će se susretati. Mnogi pedagozi ističu važnost igre u djetetovu razvoju pa tako Bognar (1986) kaže kako je sovjetski pedagog A. S. Makarenko isticao važnost sudjelovanja pedagoga s djetetom u igri, jer ako on samo podučava i zahtijeva, tada on ostaje strana osoba, netko tko nije blizak djetetu. Za njega je igra metoda rada i jednako je važna za dijete kao što je rad

važan za odraslu osobu. Za njega prijelaz iz dječje igre u rad dolazi postupno i događa se polako, ali ističe i važnost odgoja u tom procesu čiji je zadatak igru organizirati tako da ostane igra, ali da se pomoću nje odgajaju osobine budućeg radnika koji će voljeti rad i prema njemu se odnositi stvaralački. Najznačajnije teorije o igri postavili su psiholozi Jean Piaget i Lav Vygotski (Nikčević-Milković, 2011). Igra je za dijete prilagodba na svijet oko sebe i na vlastite mogućnosti. Dijete asimilira (prihvaća) i akomodira (prilagođava sebi) događaje, ljude i stvari iz svoje okoline. Igra je sredstvo koje djetetu služi da dođe na višu razinu svog razvoja jer njom eksperimentira, otkriva i stvara (Nikčević-Milković, 2011). Dijete igru koristi za samoučenje. Kao što odrasli razmišljaju o situacijama u kojima se nalaze i donose odluke o njima, tako dijete o situacijama, ljudima, stvarima i događajima promišlja kroz igru i njene aktivnosti. Igra je najprirodnija stvar u djetetovu životu koja u potpunosti okupira njegovu pozornost i koncentraciju te kroz nju treba provoditi učenje. Djeca usmjeravaju pozornost na ono što im je zanimljivo, neobično i novo. Za vrijeme igre dijete osjeća radost i zadovoljstvo pa stvaranjem pozitivnih emocija i dobre energije bolje pamti sadržaje koje igra sadrži. Ukoliko dođe do „zasićenosti“ igrom i pada koncentracije, potrebno je napraviti kraću pauzu. Pedagozi imaju različita, često suprotstavljena mišljenja o utjecaju igre u odgojno-obrazovnom procesu. Pojedinci smatraju kako je ona čak štetna i nije ju moguće povezati s procesom učenja, dok ju neki ističu kao jedan od najvažnijih dijelova života općenito. Igra je zasigurno način izražavanja djeteta, unutrašnja potreba za kretanjem, djelovanjem i aktivnošću. Kasnije na igru utječu i čimbenici kao što su roditelji, odgojitelji iz vrtića, učitelji iz škole te šira društvena sredina, a obično su uključena i djeca iz susjedstva. Provedena su mnoga istraživanja kojima je cilj bio uvidjeti učinkovitost primjene igre u nastavi. Potvrđeno je kako učenje kroz igru rezultira bolje nego klasično učenje, to jest da sadržaji naučeni kroz igru ostaju u dugoročnom pamćenju djece te stvaraju bolju atmosferu među djecom (Milinović, 2015).

Promatramo li dječju igru, možemo opaziti kako ona obiluje glazbenim elementima jer djeca pjevaju naučene pjesme, ali kroz igru izmišljaju i vlastite melodije. To je glazbena igra, šaranje tonovima i ritmovima, prirodni glazbeni izraz dječjeg raspoloženja (Požgaj, 1988).

3.1. RAZVOJ GLAZBENIH SPOSOBNOSTI

Glazbene sposobnosti vrlo su složen pojam, a njihovu definiciju, strukturu i razvoj istraživali su brojni glazbeni psiholozi tijekom povijesti. Postoje još uvijek nedoumice radi li se o jednoj jedinstvenoj sposobnosti ili o većem broju sposobnosti koje posjeduju muzikalne osobe. Glazbeni psiholozi ne mogu usuglasiti mišljenja oko toga jesu li glazbene sposobnosti urođena dispozicija, stječemo li ih tijekom života zbog poticajne glazbene okoline ili su za njihov razvoj značajna oba čimbenika i u kojoj mjeri. Istraživanjima je dokazano kako se glazbene sposobnosti razvijaju do devete godine djetetova života te ostaju na istoj razini kroz čitav život. Samim time važna je i uloga odgojitelja i učitelja te njihov doprinos razvoju glazbenih sposobnosti (Gradištanac, 2017).

Kada je riječ o čimbenicima glazbenog razvoja, dolazi do razilaženja mišljenja među psiholozima. Neki psiholozi tvrde kako je glazbeni talent zapravo urođen, poput Seashorea i Révézsa koji ističu kako i glazbeni talent i umjetničko izvođenje počivaju isključivo na naslijeđenosti. Dok drugi, uglavnom zagovornici biheviorizma, navode kako se glazbeno ponašanje stječe te ističu utjecaj sredine kao važan čimbenik glazbenog razvoja. Ipak, većina glazbenih psihologa dijeli mišljenja Farnswortha koji tvrdi kako su za glazbeni razvoj značajni i nasljeđe i utjecaj okoline, ali se razilaze u mišljenju koji je čimbenik važniji. Wing ističe kako je glazbena sposobnost barem jednim dijelom urođena, ali kako je pokazivanje urođenih potencijala u velikoj mjeri pod utjecajem sredine jer ako sredina ne potiče glazbenu aktivnost, glazbeni talent se ne može manifestirati. Kao što je već spomenuto, na razvoj glazbenih sposobnosti utječu i nasljeđe i okolina u kojoj dijete odrasta, kao što su obitelj, predškolske ustanove, učitelji primarnog obrazovanja i učitelji glazbe. Roditelji vrlo rijetko posvećuju značajniju brigu njegovanju glazbenih sklonosti i dispozicija svoje djece. Velika većina djece u obitelji nema poticaj na glazbene aktivnosti, a samim time i ne aktivira svoje glazbene sposobnosti (Gradištanac, 2017).

Djeca iz glazbeno pasivnijih obitelji obično pokazuju manje razvijenije glazbene sposobnosti te manju zainteresiranost za pjevanje, glazbene igre i slušanje kada krenu u školu (Požgaj, 1988).

Krenuvši od pretpostavke kako djeca vole glazbu, razvoj njihovih glazbenih i pjevačkih sposobnosti treba se razvijati postupno. Neka djeca imaju više razvijene glazbene sposobnosti, a neka manje. Nasljeđe, obitelj, predškolske ustanove i škola

utječu na muzikalnost, a za razvoj istih odgovorni su odgojitelji i učitelji. Glazbena sposobnost podrazumijeva sljedeće: osjećaj za intonaciju, uočavanje dinamike, uočavanje tempa, osjećaj za ritam, kretanje uz glazbu, pamćenje glazbenih cjelina, prepoznavanje melodije, osjećaj za skupno muziciranje, razlikovanje visine, razlikovanje boje tona, sposobnost transponiranja, sposobnost improviziranja. Ukoliko interes za glazbu postoji, potrebno je razviti želju za sudjelovanjem u glazbenim aktivnostima. Kroz glazbene igre s pjesmom djeca stječu znanja o glazbi. Već u ranoj dobi razlikuju dur i mol, visoke i duboke tonove, brzi i spori tempo, prepoznaju instrumente, pjevačke glasove, itd. Stečenim znanjima bogate svoj rječnik i koriste osnovne glazbene pojmove. Djecu je kroz igru poželjno poticati i na aktivno slušanje glazbe, ples te izvođenje prikladnih pokreta praćenjem tempa i ritma. Kao što je već spomenuto, razvoj glazbenih i pjevačkih sposobnosti treba se odvijati postupno. Prvi susret djece s pjevanjem treba biti jednostavan. Biraju se pjesme manjeg opsega i primjerenog tekstualnog sadržaja. Djeca vole pjesme koje su im tekstom bliske i poznate, asociraju ih na pojave koje često sreću i lako su pamtljive. Kako bi se razvijale pjevačke sposobnosti, ali i pamćenje djeteta te bogaćenje njegova vokabulara, potrebno je težiti pjesmama većeg opsega i nešto kompleksnijeg teksta. Čimbenici za kvalitetan odabir pjesme za pjevanje u vrtiću su:

1. estetska vrijednost pjesme,
2. primjerenost tekstualnog sadržaja pjesme dobi djece,
3. primjerenost opsega pjesme mogućnostima djece,
4. melodijska i ritamska zanimljivost pjesme,
5. logična melodioznost pjesme,
6. logičan spoj melodije i teksta pjesme,
7. tematska zanimljivost, odnosno, hoće li pjesma sadržajem pobuditi interes za pjevanje,
8. didaktička primjena pjesme u svrhu razvoja nekih budućih pjevačkih sposobnosti (pjesma mora odgovoriti na pitanje – hoćemo li učenjem ove pjesme unaprijediti pjevačke/glazbene sposobnosti učenika), (Radočaj-Jerković, 2009).

Glazbene igre s pjevanjem vrsta su pokretnih igara. Pokretne igre imaju ustaljena pravila (način kretanja, ritam pjevanja, pokreti rukama ili nogama) koja se primjenjuju tijekom pjevanja napjeva koji je djetetu vrlo pristupačan i jednostavan (Milinović, 2015). Jedna od takvih igara je *Kad si sretan,* u kojoj se tijekom svakog

stiha u pjesmi oponaša pokret koji je unaprijed određen i, zapravo, odgovara riječima pjesme što igru čini iznimno jednostavnom.

3.1.1. RAZVOJ OSTALIH SPOSOBNOSTI

Glazba je značajna za razvoj svakog djeteta. Utječe na razvoj umnih sposobnosti i na izgrađivanje estetskog odnosa prema glazbi i umjetnosti. Glazba utječe na cjelovit razvoj djeteta: inteligencije, kreativnih sposobnosti, sposobnosti čitanja, socijalne interakcije. Djeca koja vježbaju motoričko-glazbene zadatke vještija su u odnosima s vršnjacima i odraslima. Djeca koju se u predškolskom periodu potiče u glazbenim aktivnostima brže i s većom točnošću savladavaju probleme u igrama. Povučenoj djeci, koja imaju poteškoća u ostvarivanju socijalnih kontakata, glazbene aktivnosti omogućuju da se izraze, da kroz pjesmu i igru sudjeluju u aktivnosti te razviju osjećaj kolektivnog duha. Glazba potiče socijalne vještine – djeca lakše razumiju sebe i druge, potiče se razvoj empatičnosti, lakše se izražavaju unutrašnje emocije te se potiče razvoj samopouzdanja (http://www.vrtic-bjelovar.hr/our-events/glazbeni-razvoj-djeteta/).

Mogući utjecaj glazbe na pojedina razvojna područja u ranom djetinjstvu:

Intelektualni razvoj – glazba potiče razvoj govora kao dijela intelektualnog razvoja djeteta. Dijete se igra riječima na prirodan i melodičan način. Pomaže djetetu da razvije složenost govora. Tekstovi pjesama bogate djetetov rječnik i šire njegove spoznaje o njemu samome i okruženju u kojem živi. Usvojen tekst i melodija potiču razvoj pamćenja, pozornosti, mišljenja i drugih intelektualnih procesa. Poticanje glazbenog razvoja u kontekstu poticanja cjelovitog razvoja djeteta zadatak je svakog kvalitetnoga kurikuluma ranog i predškolskog odgoja. Programsko usmjerenje odgoja i obrazovanja predškolske djece navodi glazbu kao bitnu sastavnicu odgojnih utjecaja u kontekstu poticanja cjelovitog razvoja djeteta. Naglasak je stavljen na poticanje glazbenog doživljavanja, izražavanja i stvaranja putem različitih odgojnih situacija. Od svih umjetnosti glazba je djeci najdostupnija već od rođenja. Živahan i dinamičan glazbeni govor privlači dječju pažnju i već kod prvih susreta izaziva radost. Glazbeni poticaji s dobro odabranom glazbom razvijaju u djetetu želju i potrebu za slušanjem, pridonose pozitivnoj, ugodnoj, toploj i mirnoj atmosferi pa glazba postaje neizostavni dio djetetovog života u vrtiću. Dječje okruženje treba biti ispunjeno nježnim, ugodnim zvukovima koji u djeteta stvaraju i podržavaju mirno raspoloženje.

Na taj način potičemo razvoj dječjih sposobnosti i potičemo zanimanje za zvukove iz okoline koja ga okružuje. Kako dijete pokazuje veći interes za glazbu i samo će aktivno sudjelovati u obogaćivanju svoje okoline zvukovima, pjevanjem, glazbenim igrama što će utjecati na zadovoljstvo, spontanost i radost djeteta (http://www.vrtic-bjelovar.hr/our-events/glazbeni-razvoj-djeteta/).

Odgojitelj u vrtiću stvarat će uvjete za postupno razvijanje glazbenih sposobnosti kao što su slobodno glazbeno izražavanje, zamišljanje, bogaćenje spoznajnog i emocionalnog svijeta, razvoj interesa za glazbu, slušanje zvukova:

1. Važno je da se svi susreti djeteta s glazbom ostvaruju putem igre. Kroz igru se dijete razvija, uči i bogati svoja prva iskustva, potiče razvoj kreativnih sposobnosti te razvoj kritičkog mišljenja.

2. Poticati i razvijati estetske i etičke vrijednosti.

3. Poticati i razvijati glazbene sposobnosti kao pripremu za nastavak glazbenog školovanja ili svrsishodno provođenje slobodnog vremena.

4. Pravilnim odabirom sadržaja i aktivnosti upoznati djecu s načinom na koji će prepoznati boju tona te razvijati motoriku ruku, nogu te finu motoriku (ples i pokret).

5. Razvijati osjećaj za ritam i intonaciju, dinamiku i dinamičke promjene.

6. Utjecati na razvoj mašte, koncentracije i pamćenja.

7. Kroz različite glazbene sadržaje poticati različite emocije.

8. Utjecati na stvaranje pozitivne slike o sebi te na razvoj samopouzdanja (http://www.vrtic-bjelovar.hr/our-events/glazbeni-razvoj-djeteta/).

Osim glazbe, i igra ima veliki utjecaj na razvoj djece, odnosno razvoj njihovih sposobnosti i osobina. Igre simuliraju stvarnost, a zapravo u tim simulacijama ostvaruju značajan dio svog realnog života i time ih pripremaju za životne situacije. (Suzić, 2006.) Nadalje, putem igre djeca testiraju svoje mogućnosti, uspostavljaju odnose s ostalom djecom, ali i s odraslima. Na taj način stvaraju modele u kojima intenzivno ujedinjuju realnost i maštu. Socijalizacija je složen proces učenja kojim kroz interakciju sa svojom društvenom okolinom usvajamo znanja, stavove,

vrijednosti i ponašanja neophodna za sudjelovanje u životu društva. Primarna socijalizacija se odvija u predškolskoj dobi, odnosno od rođenja djeteta pa do odlaska djeteta u školu kroz kontakte s odraslima, a posebno s vršnjacima. Vršnjaci omogućavaju djeci iskustvo učenja koje ne mogu steći na drugi način. Budući da vršnjaci komuniciraju ravnopravno, oni moraju preuzeti odgovornost za održavanje razgovora, za suradnju te postavljanje ciljeva u igri. Socijalni razvoj odvija se u tri koraka. Počinje s nesocijalnom aktivnosti – neangažiranjem, promatračkom aktivnosti i samostalnom igrom. Nakon toga prelazi se u paralelnu igru, pri čemu se druga djeca igraju pored druge djece, ali ne pokušavaju utjecati na njihovo ponašanje. Na najvišoj su razini dva oblika stvarne socijalne interakcije. Prvi oblik je asocijativna igra, kod koje su djeca uključena u odvojene aktivnosti, ali razmjenjuju igračke i uzajamno komentiraju ponašanje. Drugi oblik je suradnička igra, to je ujedno i napredniji oblik interakcije u kojoj su djeca usmjerena prema zajedničkom cilju, poput dramatizacije, tj. igranja uloga u igri. Gotovo svi istraživači koji su se bavili opisivanjem igara djece predškolskog uzrasta slažu se u tome kako se bit dječje igre sastoji u igranju uloga. Glavnu komponentu igre općenito čini uloga koju dijete prihvaća. Sve ostale komponente igre određene su ulogom i radnjama koje su s njom povezane. Odnosi između djece koji se uspostavljaju tijekom igre također su ovisni o ulogama. Za samu djecu koja sudjeluju u igri, sudeći po njihovom ponašanju, najvažnija stvar je ispuniti ulogu koju su preuzeli. To se vidi i po tome s kakvom se marljivošću i pedantnošću ona odnose prema izvršenju radnji koje nameće prihvaćena uloga. Kroz sam proces igre djeca, dakle, uče različite uloge i na taj način se „pripremaju“ za stvarni život (Mahmutović, 2013.).

4. DJEČJE GLAZBENE IGRE

Cijeli naš život je igra, pustolovna i iznenađujuća igra (Gospodnetić, 2015). Odrasli ljudi nikad se ne prestaju igrati, kao što neki ne prestaju raditi ono što su radili u djetinjstvu: pjevati, plesati, slušati glazbu, voziti bicikl, smijati se, plakati, plivati, slikati, slušati priče. Igra je nevjerojatna, ozbiljna stvar. Preko nje se shvaća suština stvari svijeta koji nas okružuje, a možda i univerzuma (Gospodnetić, 2015). Uzmemo li u obzir važnost glazbe u razvoju djeteta te važnost igre u razvoju djeteta, jasno je da su dječje glazbene igre vrlo bitna aktivnost u odgoju svakog djeteta. Dječje glazbene igre mogu biti jednostavne dječje brojalice, ali i složenije igre uz ples i pjevanje. Prilikom planiranja i realiziranja glazbenih aktivnosti potrebno je uzeti u obzir dob određene ciljane skupine djece (Miočić, 2012). Od načina rada koje odgojitelji koriste u glazbenim aktivnostima svakodnevno se koriste sljedeća tri pa ih možemo nazvati osnovnim načinima rada. To su: pokret (neodvojiv je od glazbe), aplikacije (slike, lutke…), udaraljke (instrumenti koje sviraju djeca). Ova tri načina rada koriste se kod obrade pjesme ili kod obrade brojalice (Gospodnetić, 2015).

4.1. BROJALICE

Glazbene igre mogu se provoditi pomoću brojnih glazbenih sadržaja. Jedan od takvih sadržaja su i dječje brojalice. Brojalica je najprirodniji oblik dječjega glazbenog izražavanja i nezamjenljivo sredstvo razvijanja dječjeg osjećaja za ritam, glazbenog pamćenja i intonacije (Dobrota, 2012).

Brojalica je vrsta ritmičnog govora koju stvaraju uglavnom sama djeca i služi im za „*razbrojavanje*“ prije ili uz neku drugu igru, npr. igre „*lovice“*, „*skrivača“*, igre s pjevanjem itd. Specifičnost brojalice je posljednji slog koji djeci određuje tko će biti izabran pa djeca obično taj slog jače naglase. Ponekad i ubrzavaju izgovarajući brojalicu kako napetost raste prema kraju jer posljednja riječ u brojalici ima odlučujuću moć. Zato ona dobiva „čarobno“, „nadmoćno“ svojstvo više sile, a čitav postupak „*razbrojavanja*“ dobiva karakter prizivanja više sile (Gospodnetić, 2015.). Primjeri nekih brojalica su: *Eci, peci, pec*, *En ten tini*, *Enci, menci, Iš'o medo u dućan, Jedna vrana gakala, Pliva patka preko Save*, brojalice uz pljeskanje rukama: *En, ten, tore, duboko je more*.

Slika 4.Brojalica

Izvor: http://www.djecji-rodendani.com/clanci/sto-brojalice-znace-za-razvoj-djeteta#

Dječje brojalice pogodan su oblik glazbenih igara za mlađe dobne skupine djece koje omogućavaju djeci shvaćanje ritma, tempa, dinamike i tijeka, odnosno glazbe općenito. Pomoću tih jednostavnih glazbenih igara stvara se temelj glazbene edukacije i potiče razvoj glazbene sposobnosti. Karakteristike brojalica su jednostavni tekstovi i zabavan ritam kojima se zadržava koncentracija djece. Osim toga, ritam dječjih brojalica daje poticaj djeci za vlastito izmišljanje pokreta. Ovisno o tome hoće li odgojitelj ili djeca izgovarati brojalicu, njihovi će se pokreti mijenjati od sporijih prema bržim. Izgovaranjem i kretanjem uz brojalicu djeca stječu kinestetički osjet, odnosno sposobnost samosvladavanja i obuzdavanja motorike, postižu bržu automatizaciju pokreta (brzina izvođenja i preciznost pokreta), kod njih se razvija senzibilitet za metar i ritam, a sam ritam pridonosi otklanjanju i ublažavanju govornih smetnji (Gospodnetić, 2015). Ovisno o dobnoj skupini djece, odgojitelj će planirati program igara, brojalica ili pjesama koje će se koristiti tijekom igre. Stoga, odgojiteljice u mlađim dobnim skupinama u svome pedagoškom dnevniku glazbeni odgoj moraju shvaćati prema glazbenim aktivnostima te kombinirati glazbene sadržaje kao što su: pjevanje poznatih dječjih pjesmica, pjevanje poznatih brojalica, slušanje i pjevanje pjesama o gradu ili kraju, slušanje i pjevanje božićnih pjesama, slušanje i pjevanje rođendanskih pjesama. U DV Viškovo za glazbene aktivnosti koriste se pjesme: *Kad se male ruke slože*, *Bila mama Kukunka*, *Bubamarac*, *Babaroga*, *Vrapčić u zimi, Izgubljeno pile, Čvorak, Kruška jabuka šljiva*. Za pokret uz glazbu koriste se pjesme *Kad si sretan i Maškare*. Osim glazbenih igara uz pjesme i pokret, glazbene aktivnosti u DV Viškovo se provode izradom udaraljki od bočica za vodu (šuškalice), sviranjem na izrađenim šuškalicama, sviranjem štapićima uz pjesmu *Mirno more*.

Slika 5.Brojalica

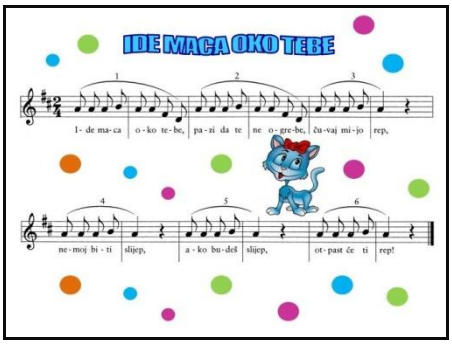

Izvor: https://www.nakladabombon.hr/proizvodi-vise/bombon-igraonica/igre/ide-maca-oko-tebe-66

Slušanje uspavanki za vrijeme spavanja:

- *Blistaj blistaj zvijezdo mala*,
- Ludwig van Beethoven: *Mjesečina.*

Od klasične glazbe u DV Viškovo koriste se: A. Vivaldi: *Proljeće*, Aram Hačaturjan: *Ples sa sabljama*, Nikolaj Rimski-Korsakov: *Bumbarov let*, Petar Iljič Čajkovski: *Labuđe jezero*.

Izražavanje i stvaralaštvo: izrada udaraljki (šuškalice, bubnjevi), igra skrivača s izrađenim udaraljkama, izrada glazbenog kutka – glazbeni, slikanje uz glazbu, ritmička pratnja pjesme, ples u ritmu afričkih bubnjeva (priprema za dječji karneval) bojanje uz glazbu, koreografija uz pjesmu (*Padaj tiha kišo, indijska pjesma*), pjevanje božićnih pjesama, pjevanje pjesama:

- *Pekar,*
- *Jabučica crvena,*
- *Čemu služi mama, čemu služi tata,*
- *Mi smo mali, ali ćemo znati okoliš zaštititi*.

Odgojiteljica iz starije skupine u svojoj pedagoškoj dokumentaciji kombinira ciljeve glazbenog odgoja i glazbene sadržaje: slušanje klasične glazbu, likovno izražavanje uz klasičnu glazbu, slušno prepoznavanje zvukova glazbenih instrumenata, imenovanje glazbala prema slikama instrumenata (igra *memory* ili igra *pogađanja*), upoznavanje s glazbenom abecedom i notnim crtovljem, igra slušnog prepoznavanja dubokih i visokih tonova uz pokret, vježbe slušanja za razvoj osjećaja ritma, izrada instrumenata, punjenje boce vodom te sviranje po bocama i prepoznavanje dubokih i visokih tonova, razvijanje motorike prilikom sviranja po bocama palicama, slušanje dječjih pjesmica, slušno prepoznavanje poznatih pjesama prema melodiji, pjevanje

pjesama (*Veselo mi plovimo*, *Do, Re, Mi*...), (Miočić, 2012).

Odgojiteljica u starijoj skupini DV Viškovo provodi igre s pjevanjem i pokretom.

Primjerice:

Miš mi je polje popasel

Odgojiteljica podijeli djecu u dvije skupine. Veća skupina se kreće u kolu i pjeva. Manju skupinu čine djeca koja predstavljaju životinje i koja prema tekstu pjesme postupno ulaze u kolo.

Medo bere jagode

Odgojiteljica odabere jedno dijete koje u igri glumi medu. Dvoje djece glumi čauše, odnosno glasnike, jedno dijete glumi lisicu, a preostali u igri su djeca. Djeca se kreću u kolu i pjevaju. U sredini kola je „medo“ koji kretnjama oponaša sadržaj teksta. Na riječi „otud idu čauši“ iz kola izlazi dvoje djece koja vuku „medu“ za uši te se vrate u kolo, nakon čega „medo“ glumi da plače. Zatim u kolo ulazi „lisica“, koja pjeva: „Nemoj medo, plakati, ja ću tebi skakati.“ „Medo“, utješen, zapjeva:„Hajd' ovamo, jagodo!“ i odabere dijete koje će preuzeti ulogu „mede“. Biraju se „čauši“ i „lisica“ pa se igra ponavlja.

4.2. IGRE UZ INSTRUMENTE

Igra uz instrumente pomalo je zahtjevnija od dječjih brojalica. Glazbu može izvoditi odgojitelj, skupina djece ili može biti reproducirana s CD-a. Međutim, poželjno je da glazbu izvodi odgojitelj ili djeca kako bi doživljaj glazbe bio kvalitetniji. Takav rad iziskuje od odgojitelja solidno glazbeno obrazovanje i temeljnu pripremu koja se sastoji od izbora glazbe i vježbanja izabranog djela prije izvođenja u vrtiću. Prilikom izvođenja ovih igara neophodno je da djeca prije usvajanja pokreta dobro upoznaju glazbu, njen ritmičko-melodijski tijek, tempo, dinamiku i formu. Tek nakon što su djeca ovladala glazbom, dodaju se pokreti (Domonji, 1986). Dok djeca pjevaju, u rukama mogu imati i razne udaraljke. Zvukovi udaraljki dodatno motiviraju djecu na igru, vesele ih i produžuju aktivnost, ali i dječju okruženost glazbom te zainteresiranost i koncentraciju. Djeca ne „uče“ svirati udaraljke kao što se to uči u glazbenoj školi, ali su im udaraljke dostupne i sami shvaćaju ulogu instrumenta u

glazbi. Tek povremeno odgojitelj spominje da što brže odmaknu štapić od štapića ili palicu od pločice ksilofona i slično.

Slika 6.Glazbeni instrumenti (činele, strugalica, bubnjevi, tamburin…)

Izvor: Fabac, A., foto-arhiva, 2018.

Skup udaraljki, koji se upotrebljava u radu s djecom vrtićke i školske dobi, naziva se Orffov instrumentarij. Ime je dobio po kompozitoru Carlu Orffu koji je za djecu komponirao veliko djelo *Musicapoetica* u koje je uvrstio mnoštvo dječjih pjesmica i igara, npr. *Ringe raja*. Kako većina tih pjesmica nije našla svoje mjesto u pojedinim zemljama zbog nemogućnosti dobrog prijevoda, glazbeni pedagozi preuzeli su iz te zbirke samo ideju za pratnju na udaraljkama pa je taj skup udaraljki, koje se upotrebljavaju s djecom, dobio spomenut naziv. Neke udaraljke Orff je preuzeo iz sastava simfonijskog i kazališnog orkestra u pravoj veličini, a neki su veličinom prilagođeni djeci (Gospodnetić, 2015, 177. str.).

Slika 7.Orffov instrumentarij

Izvor: http://www.musicshopetida.hr/category.asp?cate=orffov-instrumentarij-83&id=83

Iako je sviranje na udaraljkama jednostavno i pripada osnovnoj vrsti glazbenih aktivnosti, važno je da se u igri djeci ne dodijeli jednaka vrsta udaraljki po uzoru na raznovrsnost instrumenata u orkestru. Na taj će se način djeci kroz igru i aktivnosti sviranja na udaraljkama potaknuti razvoj glazbenih sposobnosti, ali i shvaćanje glazbene kulture.

.

Slika 8.Glazbeni instrumenti (tamburin, triangl, gitara, šuškalice, ksilofon)

Izvor: Fabac, A., foto-arhiva, 2018.

Na početku, dječje se igre s udaraljkama i ostalim instrumentima izvode bez popratne pjesme ili brojalice jer se djeca prvenstveno koncentriraju na sviranje. S vremenom, kada djeca svladaju sviranje na udaraljkama, istovremeno se mogu koristiti instrumenti i pjesma ili brojalica u pozadini. Također, osim sviranja udaraljki, poželjno je organizirati i provesti izradu udaraljki ili šuškalica čime se potiče kreativnost, ali i razumijevanje glazbe preko glazbenih instrumenata i njihovih principa. Nakon izrade instrumenata, isti se podijele među djecom i raspodijele im se uloge u tzv. „malom orkestru“. Odgojitelj u takvoj igri preuzima ulogu dirigenta i rukama daje upute djeci o tome tko svira, koliko dugo svira ili koliko glasno svira. Ulogu dirigenta mogu preuzeti i djeca, pojedinačno (Gospodnetić, 2015).

Primjer igre uz instrument:

„*Dan noć*“- prije početka igre djeca trebaju usvojiti pojam visokih i niskih tonova kroz razgovor, a zatim kroz igru. Odgojitelj na klaviru svira visoki ton ili niski ton. Djeca moraju kada čuju visoki ton, ustati, a kada čuju niski ton, čučnuti.

4.3. IGRE UZ PLES I PJEVANJE

Ova skupina igara izvodi se uz pjevanje i uz ples ili samo uz pjevanje. Za plesove i narodna kola karakteristično je stalno ponavljanje ritmičkih figura. Plesovi se dijele u tri skupine: narodne, društvene i umjetničke (Domonji, 1986). Domonji (1986) predlaže upoznavanje djece u predškolskim ustanovama s narodnim plesovima i kolom kako bi im se približilo neke osnovne karakteristike folklornih igara raznih krajeva. Igre s pjevanjem su folklor koji su djeca sama stvarala stoljećima. Taj folklor u sebi sadržava i glazbeni i plesni sadržaj. U dječjem folkloru, a to su u glazbeno–plesnom segmentu igre s pjevanjem, djeca povezuju sve aspekte glazbe: svoje stvaralaštvo, sviranje, pjevanje i pokret uz glazbu. U takav folklor, osim igara s pjevanjem, ulaze i dječje pjesme, brojalice i sve vrste dječjeg recitiranog ritmičnog govora, a vrijednost folklora ravna je umjetnosti. Djecu koja se posebno ističu u takvim glazbenim igrama trebalo bi uputiti u folklorni ansambl ili u baletnu školu jer su to godine kada treba započeti s vježbanjem. Odgojitelji provode spomenute aktivnosti pjevanjem pjesmica: *Avanture maloga Juju, Spavaj mali Božiću, Jabučica, Kad si sretan, Da mi je biti sunce*; igre s pjevanjem*: Ide maca oko tebe, Maca i dijete, Ringe, ringe raja* te igra *Iš, iš, iš*.

IŠ, IŠ, IŠ

Iš, iš, iš, ja sam mali miš, ti si mala cica maca, bež' u rupu miš

U Dječjem vrtiću Viškovo djeci je posebno zanimljiva spomenuta igra *Iš, iš, iš* tijekom koje djeca stoje u krugu i drže se za ruke. U sredini kruga nalazi se dijete koje je spušteno na koljenima i rukama, poput mace. Kada djeca izgovore rečenicu „bež' u rupu, miš“, djeca spuste ruke i naglo čučnu.

Cilj igara s pjevanjem je stvaranje ozračja razdraganosti u djeci, neopterećenosti, ugode, popunjavanje vremena. Igranje igara s pjevanjem potpuno zadovoljava dječju potrebu za plesom (koja se pojavi kad čuju glazbu), pjevanjem, slušanjem glazbe i za igrama s pravilima. Neke igre s pjevanjem obavezuju sudionike na jednoobraznost pa ne dolazi do podražaja za dječjom individualnosti već se djeca ponašaju prema pravilima. S druge strane, igre imitacijskog karaktera omogućuju stvaralaštvo koje se najčešće izražava pokretom. U nekim je igrama prisutna podjela uloga (dramatizacija) koja je individualna ili grupna (Gospodnetić, 2015).

Igre s pjevanjem najčešći su i najrasprostranjeniji oblik glazbenih igara. Osim izvođenja pokreta od djece iziskuju i pravilno (ritmičko, melodijsko, dinamičko i tempo) izvođenje pjesme, što za djecu predstavlja dodatno opterećenje, a naročito ako je pjesma duža, ritmičko-melodijski teža ona iziskuje posebne napore kod djece i odgojitelja. Prije svega treba melodiju i tekst zapamtiti. To se izvodi na isti način kao i obrada pjesme po sluhu. Ako je ritmičko-melodijsko-tekstualni tijek pjesme teži, pjesma se može naučiti na posebnom satu. Kada djeca nauče tekst i melodiju, odgojitelj sam demonstrira igru u cijelosti. Poslije demonstracije u igru se uključuju i djeca. U početku je poželjno da igru izvede manja skupina djece, a kasnije treba uključiti cijelu grupu. Pri izvođenju pokreta djeca se zamaraju te dolazi do otežanog disanja, kratkog daha te otežanog pjevanja i padanja glasa, stoga je poželjno djecu podijeliti u dvije skupine kako bi jedna skupina pjevala, dok druga skupina izvodi pokrete i obratno. Kod prvog usvajanja pokreta djeca ih neće pravilno izvoditi, stoga ne treba inzistirati na sasvim pravilnim pokretima. Sasvim je dovoljno ako smo uspjeli kod djece razviti interes i želju za izvođenjem ove igre te ako oni zapamte dio onoga što im se izlaže. Dakako, to nije prvi i posljednji susret s igrom jer nju treba dopunjavati, ispravljati i utvrđivati izvodeći je u uvodnim ili završnim dijelovima na sljedećim satovima glazbene kulture. Naučene igre treba ponavljati i tijekom godine,

na izletu, u dvorištu, satima tjelesne i zdravstvene kulture i slično. Sve ovo ukazuje na vrijednost različitih igara, ali i na ozbiljnost pri izboru, pripremi i radu s djecom. Psihologija je utvrdila organsku povezanost pjesme i pokreta u djece predškolske dobi pa ona, osobito u mlađoj skupini, uče sinkretički, odnosno, melodiju vežu za određeni tekst pjesme i pokret. Glazbene igre s pjevanjem, odnosno igre uz pjevanje pjesme, vrsta su pokretnih igara (Domonji, 1986). Igre s pjevanjem jednako utječu na razvoj govornih i glazbenih sposobnosti djece, kao i na razvoj njihovih ritmičkih pokreta. U ovim se igrama govor, pjevanje i pokret ujedinjuju u skladnu estetsku cjelinu. Sve su igre s pjevanjem kolektivne čime se osigurava kod djece emocionalno doživljavanje igre, povećava osjećaj suodgovornosti za pravilnu izvedbu i izvršavanje pravila igre.

Igre s pjevanjem veoma su značajne za glazbeni odgoj djeteta. Jednostavni i djeci pristupačni napjevi lako se usvajaju i pamte što pozitivno utječe na razvoj sluha, glasa i pamćenja. Jednostavne riječi pjesama stvaraju konkretne predodžbe koje često potiču djecu na pantomimu. Tekstovi pjesama obogaćuju dječji rječnik, proširuju njihovo znanje o prirodi i okolini u kojoj žive, a stihovi razvijaju kod djece smisao za ljepotu i melodičnost riječi. Te igre obuhvaćaju različite ritmičke pokrete, kao, primjerice, oponašanje radova odraslih, život u prirodi i u svijetu životinja. Mogu se izvoditi isključivo uz pjevanje bez instrumentalne pratnje. Uspješna izvedba igara s pjevanjem mnogo ovisi o pravilnom izboru igre. Stoga se u izboru igre ne treba voditi samo glazbenim mogućnostima djece, već i njihovom vještinom u izvođenju određenih pokreta (Manasteriotti, 1986).

Igre s pjevanjem za djecu srednje skupine u DV Viškovo:

Berem, berem grožđe

Berem, berem grožđe, dok čuvar ne dođe, a kad čuvar dođe, prisjest će mi grožđe.

Djeca formiraju krug. U sredini kruga je dijete koje glumi čuvara. Djeca u krugu stoje i pjevaju, a kretnjama oponašaju branje grožđa. Dok pjevaju i „beru grožđe“, oprezno promatraju „čuvara“. Kod posljednje riječi pjesme djeca se razbježe. Dijete koje „čuvar“ ulovi preuzima ulogu „čuvara“.

Ja posijah lan

Ja posijah lan, baš na Ivanj dan. Ja posijah lan, baš na Ivanj dan.
Karala me, karala me Ivanova majka. Karala me, karala me Ivanova majka.

Djeca stoje u krugu. U sredini kruga nalazi se jedno dijete, ono pjeva prva četiri takta pjesme i pokretima oponaša radove koje opisuje tekst pjesme. Kad se ponavljaju prva četiri takta, pjevaju sva djeca i oponašaju kretnje djeteta iz sredine kola. Pri izgovaranju riječi „karala me“ djeca uz pjevanje plješću.

4.4. IGRE SLUŠANJA GLAZBE

Osim raznih glazbenih igara koje uključuju neku vrstu fizičke aktivnosti (ples, sviranje, skakanje, hodanje, trčanje…) igru je moguće organizirati i izvoditi bez spomenutih fizičkih aktivnosti. Igra slušanja glazbe jednako je utjecajna na razvoj djeteta i njegovih sposobnosti kao i prethodne glazbene igre. Glazbu slušamo na razne načine, ali ona utječe na naš um i tijelo bez obzira slušamo li je pasivno ili aktivno. Slušanje glazbe nije samo dječja igra, već je i razonoda i način odmora koji koriste i odrasli ljudi. U današnje vrijeme postoje stručnjaci koji određuju program skladbi koje se slušaju na određenim mjestima (bolnica, trgovina, kafić, noćni klub…).

Razlikujemo pasivno slušanje glazbe i aktivno slušanje glazbe. Pasivno slušanje glazbe je slušanje glazbe kao kulise, bez svjesno upravljane pozornosti uz obavljanje nekih drugih zadataka. Pasivno slušanje u vrtiću jednako je važno kao i aktivno slušanje. Stoga odgojitelj mora pomno i pažljivo odabrati glazbu koja će se puštati u pozadini cjelodnevnog boravka djece u vrtiću. Pasivnim slušanjem odgaja se ukus djece prema glazbi zato je važno da odabrana glazba bude kvalitetna jer se glazbeni umjetnički ukus može razvijati jedino slušanjem kvalitetne glazbe. Tijekom pasivnog slušanja glazbe djeci ne obraćamo pozornost na glazbu, ne stišavamo glas dok razgovaramo s djecom i ponašamo se kako se inače ponašamo dok nam je u pozadini upaljen radio. Pasivno slušanje glazbe može poslužiti i kao kulisa za pričanje priče, kazalište lutaka ili dramsku interpretaciju, može se koristiti i kao kulisa u tjelesnoj i zdravstvenoj kulturi.

Pravilan odabir glazbe u pojedinim situacijama ne znači kako mora svirati samo

klasična glazba jer i u drugim glazbenim vrstama postoji kvalitetna glazba. (Gospodnetić, 2015).

Aktivno slušanje glazbe aktivnost je tijekom koje se zadaci i koncentracija podređuju i posvećuju glazbi koju slušamo. Tijekom aktivnog slušanja glazbe ista se ne koristi kao kulisa ili pozadina druge radnje i ne stavlja se u podređeni odnos već glazba postaje nadređena i njoj se prepuštamo. Unatoč tome, važno je podsjetiti se da dječji vrtić nije slušaonica nego igraonica, tako se aktivno slušanje glazbe u vrtiću ne provodi sjedeći i pažljivo osluškujući već djeca uz glazbu igraju ili plešu.

Da bi djeca mogla koncentrirano i aktivno slušati neku skladbu, ona ne smije biti preduga. Djeci se emitiraju minijature koje moraju biti kvalitetne, a svejedno je jesu li vokalne, instrumentalne ili vokalno–instrumentalne. Prednost se daje življoj glazbi uz koju djeca mogu plesati, ali ne treba isključiti ni ostale skladbe. Povremeno djeci treba puštati laganiju glazbu jer im se kod takve glazbe pokrenu ruke, dok ih življa glazba motivira na trčanje, skokove i pokrete cijelim tijelom. Skladbe se trebaju puštati više puta tijekom aktivnosti kako bi ih djeca upamtila. Dok se sluša glazba, djeca se mogu kretati, mogu im se pokazivati razne aplikacije, mogu se likovno izražavati i prenositi osjećaje iz glazbe na papir, ali se kod slušanja glazbe ne koriste udaraljke. Tijekom slušanja glazbe treba izbjegavati previše analitički pristupati skladbi, ali je dopušteno postaviti pitanja kao što su: „Što ste čuli?“, „Znate li koji su to instrumenti?“ i slično. Igra koja obuhvaća slušanje i ples provodi se na način da odgojitelj uz svaku skladbu pokaže određeni ples ili pokrete koji djeca nakon puštanja te skladbe oponašaju. Svaka skladba ima pripadajući ples, a takva dječja igra potiče pamćenje i povezivanje glazbe s određenom radnjom.

Također, može se dopustiti svakom djetetu pojedinačno da uz skladbu otpleše onako kako tu skladbu osjeća. Slušanje glazbe s djecom može biti i uklopljeno u neku priču, jednako kao što se u priču uklapaju pjesme ili brojalice.

Slika 9.Glazbeni kutak DV Viškovo

Izvor: Fabac, A., foto-arhiva, 2018.

Važno je da se glazba ne prekida, a ukoliko je to potrebno, prethodno se glazbu treba postupno stišati. Jačina kojom će se glazba puštati ovisi o veličini i tlocrtu prostorije u kojoj se sluša glazba.

Primjer igre slušanja glazbe:

„*Ledena kraljica*“- djeca plešu uz glazbu, kada čuju da se glazba zaustavila moraju se ukočiti i ne smiju se pomicati dok opet ne čuju glazbu.

„*Ples oko stolica*“- djeca uz plesne pokrete kruže oko postavljenih stolica uz glazbu. Kada se glazba zaustavi, svako dijete mora brzo sjesti na jednu od stolica.

5. GLAZBENE AKTIVNOSTI U DV VIŠKOVO

Tijekom stručne prakse u Dječjem vrtiću Viškovo provedena je glazbena aktivnost slušanja i rada na razvoju dječje kreativnosti uz glazbenu podlogu kao izvor inspiracije. Cilj aktivnosti bio je potaknuti djecu na aktivno slušanje klasične glazbe te razvijanje osjećaja za klasičnu skladbu kao nešto vrijedno. Glazbenim aktivnostima prethodilo je uobičajeno jutro uz doručak, odlazak na igralište, slobodna igra te užina. Po povratku iz dvorišta djeca su se smjestila na svoja mjesta. Aktivnost je započeta razgovorom o raznim glazbenim instrumentima. Djeca su aktivno sudjelovala u razgovoru, dizala ruke te objašnjavala kako izgledaju instrumenti s kojima su se oni prethodno susreli. Primjerice, klavir („ima puno bijelih tipki i malo crnih, kada ih stisneš, one sviraju“), gitara („gitara ima rupu i žice, možeš svirati samo tamo gdje je rupa“), bubanj („bubanj udaramo sa štapovima“) i truba („jako je velika i moraš jako puhati u nju“). Nakon toga uslijedio je razgovor o zvukovima koje pojedini instrumenti proizvode te usporedba zvukova koje proizvode određeni instrumenti sa zvukovima iz prirode. Nakon uvodnog razgovora djeca su bila spremna za aktivnost.

Većina djece je tijekom slušanja skladbe Arama Hačaturjana *Ples sa sabljama* crtala ono što čuje u skladbi, a neki su samo slušali skladbu zatvorenih očiju. Djeci se svidjela aktivnost s kojom se do tada još nisu imala priliku susresti. U ugodnom raspoloženju razgovaralo se o njihovim radovima te se na taj način ispunio cilj aktivnosti. Ishod provedene aktivnosti je ugodno raspoloženje, upoznavanje izvođačkog sastava te upoznavanje instrumenata.

Priprema za aktivnost slušanja klasične skladbe:

1. USTANOVA: Dječji vrtić „Viškovo“

2. VRTIĆKA SKUPINA: „Zečići“

3. PSIHOFIZIČKE KARAKTERISTIKE DJECE: U Dječjem vrtiću Viškovo u skupini Zečići nalazi se 23 djece. To je skupina uzrasta od 4 do 5 godina. U skupini ima 10 djevojčica i 13 dječaka.

4. NASTAVNO PODRUČJE: Slušanje glazbe: Aram Hačaturjan „*Ples sa sabljama*“

5. NASTAVNA JEDINICA: Glazbena aktivnost slušanja i razvoj dječje kreativnosti uz glazbenu podlogu kao izvor inspiracije

6. CILJ AKTIVNOSTI: Razvijanje osjećaja za klasičnu skladbu kao nešto vrijedno, te poticati djecu na aktivno slušanje klasične glazbe

7. ISHOD CILJA AKTIVNOSTI: Ugodno raspoloženje, upoznavanje izvođačkog sastava i instrumenata, dijete postaje svjesno osobnih osjećaja koje verbalno i neverbalno izražava, razvoj dječje aktivnosti putem slušanja glazbe...

8. ODGOJNO-OBRAZOVNI ZADACI:

   8.1. ODGOJNI ZADACI
   - Razvoj socijalnih vještina
   - Stvaranje pozitivnog ozračja među djecom
   - Razvoj ljubavi prema glazbi

   8.2. OBRAZOVNI ZADACI
   - Upoznavanje djece sa skladbom
   - Upoznavanje instrumenata
   - Aktivno slušanje
   - Upoznavanje ritma i melodije

   8.3. FUNKCIONALNI ZADACI
   - Razvoj kreativnosti i mašte
   - Razvoj pozornosti i koncentracije
   - Prepoznavanje instrumenata u skladbi

9. NASTAVNI OBLICI RADA:
   - Grupni rad
   - Frontalni oblik

10. NASTAVNE METODE RADA: Metoda razgovora, slušanja i usmenog izlaganja

11. NASTAVNA SREDSTVA I POMAGALA: CD player ili laptop
12. TIJEK IZVOĐENJA AKTIVNOSTI:

UVODNI DIO:

Sat započinjem pozdravom. Djecu ću zamoliti da sjednu na stolice. Nakon što djecu uputim u današnju aktivnost, započet ćemo kratkom uvodnim razgovorom. Zatim ćemo razgovarati o raznim instrumentima s kojima su se oni već susreli. Postavljat ću im pitanja o instrumentima koje djeca navedu, o zvukovima iz prirode na koje ih određeni instrument podsjeća.

GLAVNI DIO:

Objasnit ću im da, dok slušamo glazbu, slobodno mogu zatvoriti oči i razmišljati o stvarima i zvukovima koje čuju. Reći ću im da nakon što otvore oči, dok slušaju skladbu, mogu uzeti papir i olovku, flomastere, olovke u boji ili pastele (koje ću prethodno podijeliti svakom djetetu) te da nacrtaju ono što čuju u skladbi, ono na što je njih asocirala glazba koju su poslušali.

ZAVRŠNI DIO:

Razgovor s djecom, postavljanje pitanja kao što su „Što ste sve čuli?“, „Prepoznajete li neke zvukove iz skladbe?“, „Na što vas podsjećaju ti zvukovi?“. Osim toga, razgovarat ćemo o glazbenim izražajnim sredstvima, je li skladba brza ili spora te o radovima koje su djeca nacrtala na papiru dok su slušali skladbu. Na samom kraju zahvalit ću se djeci što su mi strpljivo odgovarali na pitanja te ih pohvaliti.

Slika 2. Piano u DV Viškovo

Izvor: Fabac, A., foto-arhiva, 2018.

Druga aktivnost provedena u sklopu prakse s djecom u Dječjem vrtiću Viškovo bila je usvajanje i obrada pjesme. Aktivnost je to koja je prethodila vrlo važnom danu za vrtić Viškovo, ali i za djecu. Riječ je o danu svečanog podizanja zelene zastave, popraćenog dječjom priredbom i izvedbom eko himne vrtića Viškovo. Ta je prigoda iskorištena za obaveznu aktivnost, a pjesmica koja je obrađena s djecom iz skupine Zečići bila je *Eko himna* Dječjeg vrtića Viškovo.

EKO – HIMNA DV VIŠKOVO

U našem vrtiću Viškovo
pravilo je ovo
razvrstavamo smeće i
sadimo cvijeće.
Mi ptice hranimo
od maca ih branimo.
Čistu vodu štedimo
da sušu pobijedimo.
Halubajski zrak, uvijek svima prija.
Sunce kad nas gleda malo jače sija, sunce kad nas gleda malo jače sija.

Zdravo se hranimo
od prehlada se branimo
a friškoga je zraka
od jutra do mraka.
Roditelji i tete
od malena nas uče
gasite svjetla
na izlazu iz kuće.
Halubajski zrak, uvijek svima prija.
Sunce kad nas gleda malo jače sija, sunce kad nas gleda malo jače sija.

Prilikom obrade pjesme i tijekom analiziranja teksta pjesma je zaustavljana kako bi se djeci detaljnije objasnio i približio tekst, a ujedno i smisao pjesme koja govori o važnosti promišljenog i ekološki osviještenog načina života. Cilj aktivnosti bio je poticanje na stvaralaštvo i kreativnost, razvijanje socijalnih vještina, poticanje na suradnju te razvoj govorne kreativnosti.

Iz provedenih aktivnosti u vrtiću jasno je vidljivo kako svaka glazbena aktivnost pozitivno i kvalitetno utječe na psihološki, socijalni i emotivni razvoj djeteta, pridonosi zadovoljstvu te pobuđuje dječju kreativnost, maštu i produžuje pozornost. Kao i nakon prve provedene aktivnosti, ishod aktivnosti je bilo ugodno raspoloženje među djecom, sudjelovanje i uključivanje djece u razgovor, upoznavanje izvođačkog sastava i instrumenata.

Priprema za aktivnost usvajanja nove pjesme:

1. USTANOVA: Dječji vrtić „Viškovo“

2. VRTIĆKA SKUPINA: „Zečići“

3. PSIHOFIZIČKE KARAKTERISTIKE DJECE: U Dječjem vrtiću Viškovo u skupini Zečići nalazi se 23 djece. To je skupina uzrasta od 4 do 5 godina. U skupini ima 10 djevojčica i 13 dječaka.

4. NASTAVNO PODRUČJE: Usvajanje i obrada pjesme

5. NASTAVNA JEDINICA: Glazbena aktivnost usvajanja i učenja nove pjesme „*Eko himna*“ Dječji vrtić Viškovo

6. CILJ AKTIVNOSTI: Poticanje na stvaralaštvo i kreativnost, razvijanje socijalnih vještina te poticanje na suradnju, razvoj govorne kreativnosti

7. ISHOD CILJA AKTIVNOSTI: : Ugodno raspoloženje, usvajanje nove pjesme i prepoznavanje instrumenata, razvoj ljubavi prema glazbi

8. ODGOJNO-OBRAZOVNI ZADACI:

   8.1. ODGOJNI ZADACI
   - Razvoj socijalnih vještina
   - Stvaranje pozitivnog ozračja među djecom
   - Razvoj ljubavi prema glazbi

   8.2. OBRAZOVNI ZADACI
   - Upoznavanje djece s pojmom pjesme
   - Upoznavanje ritma, melodije i teksta pjesme
   - Pravilno izvođenje pjesme
   - Razvoj govorne kreativnosti

   8.3. FUNKCIONALNI ZADACI
   - Razvoj kreativnosti i mašte
   - Razvoj pozornosti i koncentracije
   - Zajedničko druženje

9. NASTAVNI OBLICI RADA:
   - Grupni rad
   - Frontalni oblik

10. NASTAVNE METODE RADA: Metoda usmenog izlaganja, razgovora, demonstracije, imitacije i rada s novim tekstom

11. NASTAVNA SREDSTVA I POMOGALA: CD player

12. TIJEK IZVOĐENJA AKTIVNOSTI:

UVODNI DIO:

Sat započinjem pozdravom. Djecu ću okupiti na strunjači. Nakon što djecu uputim u današnju aktivnost, započet ćemo razgovor o pravilima u vrtiću. Zatim ćemo razgovarati o zdravoj prehrani, higijeni i svemu onome što je navedeno u pjesmici pod nazivom „*Eko himna*“.

GLAVNI DIO:

Na početku glavnog dijela sata djecu upoznajemo s pjesmom. Zatim ću im pročitati tekst pjesme u cijelosti te ih pitati razumiju li sve riječi koje sam pročitala, ukoliko netko ne bude znao neku riječ, pojasnit ću im što ta riječ znači. Slijedi demonstracija pjesme uz CD player i pjevanje. Pjesmicu dijelimo u tri strofe kako bih djeci olakšala usvajanje novog teksta. Pjevamo pjesmicu po strofama na način da otpjevam prvu strofu, a zatim djeca ponavljaju za mnom. Nakon usvajanja svih strofa krećemo sa spajanjem svih strofa te tako dolazimo do glavnog cilja, a to je usvajanje pjesme u cijelosti. Nakon što sva djeca usvoje tekst i ritam, ponavljamo pjesmu kako bi se svi uskladili.

ZAVRŠNI DIO:

U završnom dijelu odlučila sam se za igru *Tko me zove.* Djeca sjede u formaciji polukruga, a jedno dijete koje odaberemo otići će na drugi kraj sobe i leđima se okrenuti prema ostaloj djeci. Dijete iz kruga doziva dijete okrenuto leđima. Ukoliko dijete pogodi tko ga je zvao, oni zamijene mjesta. Na taj će se način zabaviti i opustiti, a u glazbenom smislu razviti slušnu percepciju boje glasa te glazbenu memoriju.

Slika 3.Kartice s instrumentima (igra memory)

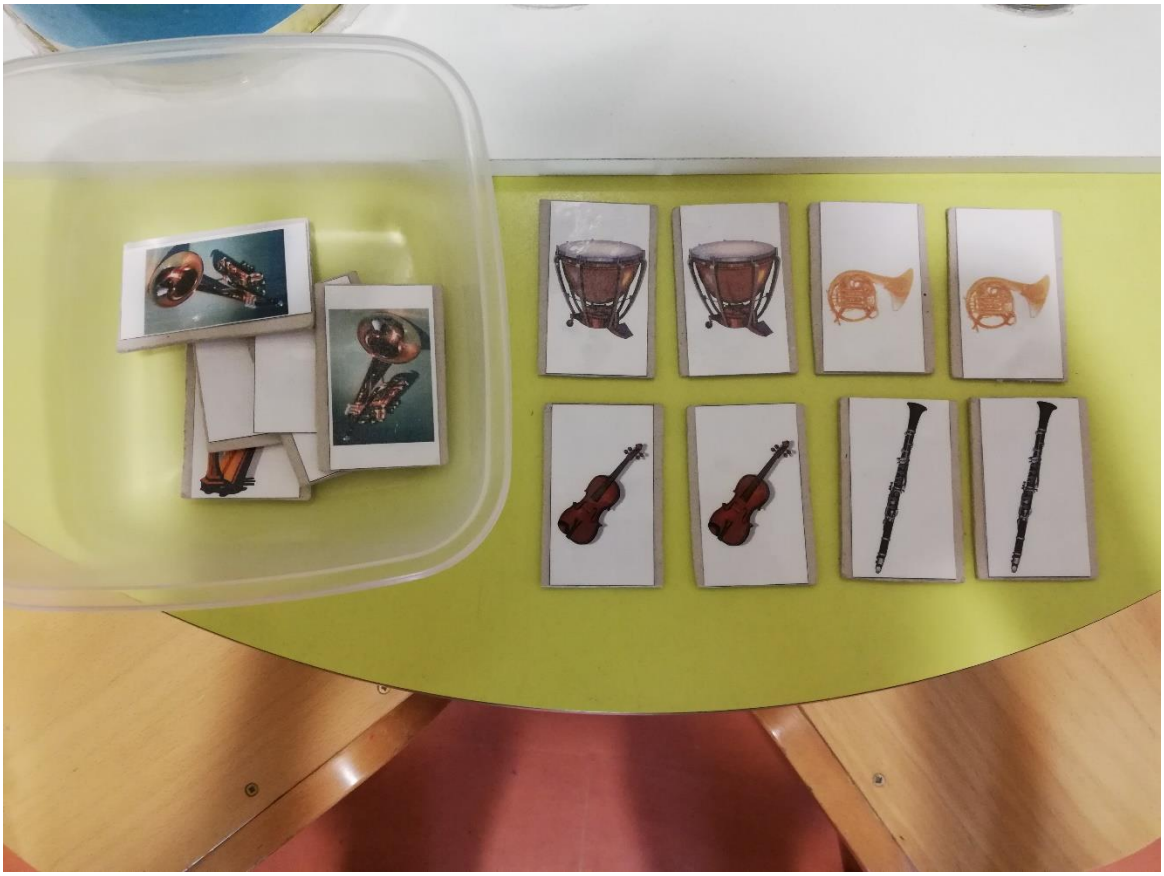

Izvor: Fabac, A., foto-arhiva, 2018.

6. ZAKLJUČAK

Ovaj rad obrađuje temu „Dječje glazbene igre“. Rad se sastoji od šest poglavlja, uključujući uvod i zaključak, a unutar toga tri su glavna ili središnja poglavlja te pripadajuća potpoglavlja u kojima se pojašnjava opća definicija glazbe, važnost glazbe u životu čovjeka te važnost glazbe u odgoju djeteta. Uz to, naglašava se važnost igre, kako za dijete tako i za odraslu osobu. Kroz cjelokupni rad proteže se riječ „razvoj“ jer je to vrlo bitna stavka.

Igru i glazbu, osim kao odvojene aktivnosti, moguće je provoditi i kao jednu kvalitetnu zajedničku aktivnost u obliku dječje glazbene igre. Mnoge su varijacije, izvedbe i oblici kojima se provodi navedena aktivnost kao dječje brojalice, pjesme, dječje glazbene igre uz ples i slušanje glazbe, igre uz pjevanje i instrumentalnu pratnju, igre uz pratnju glazbe s medijskog uređaja, kreativne igre stvaranja instrumenata ili likovnog izražavanja osjećaja koji se potiču slušanjem glazbe.

Glazba može također poslužiti i kao kulisa za kazališne predstave, razne dramatizacije, ali i kao kulisa za tjelesni i zdravstveni odgoj. Odabirom glazbe utječe se na raspoloženje i koncentraciju djece, njihove pokrete i cjelokupan doživljaj vremena provedenog u dječjem vrtiću.

U radu je istaknut i vrlo važan sudionik procesa odgoja, a to je odgojitelj koji svojim planiranjem, organizacijom i provedbom dječjih glazbenih igara stvara atmosferu i doživljaj djeteta prema glazbi. Vrlo je bitan i kvalitetan odabir glazbe unutar glazbenih igara što ne znači kako odabrana glazba mora uvijek biti iz žanra klasične glazbe, već ta glazba mora biti kvalitetna i zabavna, primjerena dobi djeteta. Ona mora u djeci pobuditi kreativnost i zainteresiranost za sadržaje. Odgojitelj mora biti kompetentan za glazbenu kulturu jer na neki način predstavlja uzor djeci.

Nadalje, pravila dječjih glazbenih igara moraju biti jasna i postavljena prije početka aktivnosti jer se na taj način djecu uči poštivati norme, kako u predškolskom i školskom odgoju, tako i dalje tijekom života. Jedna od bitnih smjernica pri održavanju glazbenih igara je poticati djecu na aktivno sudjelovanje unutar planiranja aktivnosti te ih poticati na povratne informacije o istim. Povremeno je potrebno u potpunosti prepustiti djeci planiranje i organizaciju glazbenih igara kako bi se

potaknula mašta i kreativnost, ali i timski rad. Unatoč tome, treba pažljivo pratiti tijek planiranja i izvedbe same igre jer je potpuno neprihvatljivo djecu pustiti bez kontrole.

Naposljetku, glazbene igre i popratne aktivnosti od velikog su značaja za razvoj djece. Dječje glazbene igre utječu na razvoj karakternih osobina djeteta, ali i na glazbene sposobnosti. Upravo glazbene igre u predškolskom odgoju mogu utjecati na odabir djeteta za daljnjim glazbenim školovanjem i interesom za glazbu. Stoga su na neki način odgojitelji prva „stepenica“ u stvaranju glazbenih umjetnika.

7. POPIS LITERATURE

1. Bognar, L. (1986.), *Igra u nastavi na početku školovanja,* Zagreb: Školska knjiga.
2. Dobrota, S. (2012.), Glazba između pedagogije, kulture i jezika, *Pedagogijska istraživanja,* [Hrčak], 9(1–2), str.155 – 164, Dostupno na – URL https://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=167713 [Pristupljeno: 28.kolovoza 2018.]
3. Domonji, I. (1986.), *Metodika muzičkog vaspitanja u predškolskim ustanovama*. Sarajevo: Svjetlost.
4. Gospodnetić, H., (2015.), *Metodika glazbene kulture za rad u dječjim vrtićima 1*, Zagreb: Mali profesor
5. Gradištanac, A., (2017.) Razvoj glazbenih sposobnosti kroz glazbene igre, Diplomski rad, Osijek
6. Mahmutović, A.,(2013.), Značaj igre u socijalizaciji djece predškolskog uzrasta, Metodički obzori 8
7. Manasteriotti, V. (1986.), *Muzički odgoj na početnom stupnju: metodske upute za odgojitelje i nastavnike razredne nastave.* Zagreb: Školska knjiga.
8. Milinović, M., (2015.), Glazbene igre s pjevanjem, esej, *Artos, časopis za znanost, umjetnost i kulturu*, Umjetnička akademija u Osijeku,
9. Miočić, M., (2012.), Kultura predškolske ustanove u svjetlu glazbenih kompetencija odgojitelja, MAGISTRA IADERTINA, 7(7)
10. Nikčević-Milković, A., Rukavina M.,Galić M. ,(2011.), Korištenje i učinkovitost igre u razrednoj nastavi, *Život i škola*, br. 25, str. 108. – 121.
11. Požgaj, J. (1988.), *Metodika nastave glazbene kulture u osnovnoj školi*, Zagreb: Školska knjiga
12. Radočaj-Jerković, A., (2009.), *Pjesma i pjevanje u općeobrazovnoj školi*. Diplomski rad, Muzička akademija/Filozofski fakultet, Zagreb
13. Sam, R.,(1998*.), Glazbeni doživljaj u odgoju djeteta*, Glosa d.o.o., Rijeka

INTERNET IZVORI:

1. http://dv-nasaradost.pregrada.hr/ (preuzeto 30.08.2018.)
2. http://www.zamp.hr/uploads/documents/korisnici/ZAMP_brosura_Moc_glazbe.pdf (preuzeto 30.08.2018.)
3. https://www.profil-klett.hr/glazba-kao-metajezik (preuzeto 30.08.2018.)
4. http://www.vrtic-bjelovar.hr/our-events/glazbeni-razvoj-djeteta/) (preuzeto 30.08.2018.)

8. SAŽETAK

Dječje glazbene igre vrlo su bitan faktor u razvoju djeteta, njegovih sposobnosti, karaktera i glazbenih sposobnosti. Stoga je vrlo važno implementirati dječje glazbene igre u proces odgoja u vrtićima. Raznolik je spektar glazbenih igara, a provodi se ovisno o dobi i stupnju razvoja djeteta. Naime, odgojitelj je taj koji će planirati i provesti određenu glazbenu igru prema procjeni spremnosti pojedine dobne skupine za sudjelovanje u igri. Mlađe dobne skupine tako će, dakle, provoditi vrijeme igrajući jednostavnije igre, poput brojalica, dok će s vremenom prijeći na složenije glazbene igre, kao što su igre s pjevanjem ili instrumentima, igre slušanja glazbe (aktivno slušanje). Spomenute igre imat će utjecaj na djecu i u njima pobuditi sreću i razigranost, potaknuti maštu i kreativnost te naposljetku utjecati na cjelokupan karakter i glazbene sposobnosti.

Ključne riječi: *brojalice, dječje glazbene igre, glazba, odgojitelj, predškolski odgoj, razvoj sposobnosti*

9. SUMMARY

Children's music games are a very important factor in the development of the child, his abilities, character, musical culture and musical abilities. It is very important to implement children's music games in the nursery education process.
There is a wide variety of music games, depending on the age and level of child development. Manely, the educator is the one who will plan and conduct a specific music game to assess the readiness of an individual age group to participate in the game. Younger age groups will therefore spend time playing simpler games, such as nursery ryme, while eventually switch to more complex music games, such as singing or playing games, listening to music (active listening). These games will have an impact on children and bring them happiness and playfulness, stimulate imagination and creativity and ultimately affect the over all character and music abilities.

Keywords: *children's music games, music, nursery ryme, pre-school education, skills development*